

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

In 2022 is de doeltreffendheid van de Wet IKK en de effecten van deze wet op de kwaliteit van de kinderopvang in de praktijk onderzocht (Bijlage bij kamerstukken II 2021-2022, 31322, nr. 462, [Evaluatie Wet IKK 2022 \(bijlage bij 31322,nr.462\) - Parlementaire monitor](#)). Uit deze evaluatie en uit signalen uit de sector komt naar voren dat een aantal kwaliteitseisen in de praktijk niet zo uitpakken als vooraf was beoogd en zelfs, naar verwachting, een negatief effect hebben op de kwaliteit van de kinderopvang.

Zo is (onder meer uit de evaluatie IKK) gebleken dat het vaste gezichten criterium knelt. Zeker gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt is dringend behoefte aan een grotere groep beroepskrachten die als vaste beroepskrachten kunnen fungeren. Daarnaast zijn er vanuit de sector kwaliteitseisen aangedragen die in de praktijk een uitdagend en divers activiteiten aanbod op de buitenschoolse opvang in de weg staan of die leiden tot hoge administratieve lasten en werkdruk. Het betreft 1. het berekenen van de beroepskracht-kindratio op niveau van het kindercentrum (i.p.v. op groepsniveau), 2. het vereenvoudigen van kindercentrum-overstijgend opvangen tijdens schoolvrije perioden en 3. de formatieve inzet van andersgequalificeerde beroepskrachten. Met het oog op de uitwerking en invulling van bovengenoemde kwaliteitseisen is nauw overleg gevoerd met sectorpartijen in de kinderopvang om tot aanpassing van deze kwaliteitseisen te komen. Dit vormt het uitgangspunt van het onderhavige besluit.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de voorbereiding op de concept wijzigingen zijn de volgende partijen in de kinderopvang betrokken: Brancheorganisatie Kinderopvang, Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, Brancheorganisatie voor Ondernemers in de Kinderopvang, Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang, stichting Voor Werkende Ouders, CNV, FNV, beroepsvereniging PPink en de toezichtspartijen GGD GHOR NL, VNG en Inspectie voor het Onderwijs. Tevens zijn tijdens diverse werksessies individuele houders van kinderopvangorganisaties en pedagogisch medewerkers betrokken.

De wijzigingen raken kindercentra (zowel voorzieningen voor dagopvang als buitenschoolse opvang) en de medewerkers. Het wijzigen van de kwaliteitseisen heeft ook directe gevolgen voor toezicht en handhaving.

3. Wat is het probleem?

Vaste gezichten criterium

Uit de evaluatie van de Wet IKK en uit de gesprekken met de branche- en toezichtspartijen blijkt dat het criterium waaruit volgt hoeveel vaste beroepskrachten maximaal aan een kind mogen worden toegewezen, in de praktijk soms lastig uitvoerbaar en niet altijd haalbaar is. Een belangrijke reden daarvoor is dat veel beroepskrachten parttime werken. Dit leidt tot problemen in het rondkrijgen van de roosters. Deze problemen zouden gedeeltelijk opgelost kunnen worden door beroepskrachten in opleiding in te kunnen zetten als vaste beroepskracht. Momenteel mogen deze beroepskrachten in opleiding wel formatief ingezet worden, maar kunnen zij niet fungeren als vaste beroepskracht.

Buitenschoolse opvang

Uit de evaluatie van de Wet IKK en gesprekken met de branche bleek ook dat er kwaliteitseisen voor de buitenschoolse opvang zijn die in de praktijk een divers en uitdagend activiteiten aanbod in de weg staan of leiden tot hoge administratieve lasten en werkdruk. Door het organiseren van een divers en uitdagend activiteiten aanbod, kan de buitenschoolse opvang positieve invloed hebben op de brede (talenten)ontwikkeling van kinderen. Dit komt overeen met één van de pijlers van de wet IKK, namelijk dat de ontwikkeling van het kind centraal staat. De knelpunten vanuit de sector die in de praktijk een dergelijk activiteiten aanbod in de weg staan hebben geleid tot aanpassing van drie kwaliteitseisen. Dit betreft (I) een beroepskracht-kindratio op

kindercentrumniveau, (II) kindercentrum-overstijgend opvangen gedurende schoolvrije perioden en (III) de formatieve inzet van andersgekwalficeerde beroepskrachten. Deze wijzigingen dragen bij aan meer flexibiliteit voor de buitenschoolse opvang en een rijker activiteitenaanbod.

4. Wat is het doel?

Vaste gezichten criterium

Het doel van onderhavige wijziging is om het vaste gezichten criterium minder te laten knellen. Door het creëren van een mogelijkheid om beroepskrachten in opleiding als vaste beroepskracht te laten fungeren, kan een grotere groep beroepskrachten ingezet worden als vaste beroepskracht. Dit kan bijdragen aan het verminderen van de werkdruk voor beroepskrachten en aan de continuïteit van de kinderopvang.

Buitenschoolse opvang

De wijzigingen hebben als doel de ontwikkeling van kinderen meer centraal te zetten. Het aanbieden van een rijk activiteitenaanbod voor kinderen wordt bevorderd. Het beoogde gevolg daarvan is de brede (talenten)ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. Daarnaast geeft de wijziging van een BKR op kindercentrumniveau (i.p.v. op groepsniveau) ouders meer ruimte om de indeling van basisc groepen te baseren op pedagogische overwegingen in plaats van financiële prikkels. Met een BKR op kindercentrumniveau is er voor een houder geen aanleiding meer om te schuiven met kinderen in de groepsindeling wanneer groepen niet naar ratio zijn gevuld.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het probleem zit in de strikte formulering van de kwaliteitseisen in het Besluit kwaliteit kinderopvang en dus de wijze waarop hieraan moet worden voldaan. Dit sluit niet aan op de praktijk waardoor kinderopvanglocaties moeite hebben met het voldoen aan het vaste gezichten criterium en het realiseren van een uitdagend en divers activiteitenaanbod op de buitenschoolse opvang. Dit kan alleen worden opgelost door overheidsinterventie, meer specifiek het wijzigen van het Besluit kwaliteit kinderopvang.

6. Wat is het beste instrument?

De onderhavige, momenteel knellende, kwaliteitseisen staan in het Besluit kwaliteit kinderopvang. Het beste instrument betreft het wijzigen van voorgenoemd besluit.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De wijzigingen hebben als gevolg dat het pedagogisch beleidsplan op diverse punten moet worden aangepast. Aanpassingen hebben betrekking op zowel het vaste gezichten criterium, als op de kwaliteitseisen in de BSO voor het BKR op kindercentrumniveau, kindercentrum-overstijgend opvangen en andersgekwalficeerde beroepskrachten. Indien er gekozen wordt om gebruik te maken van kindercentrum-overstijgend opvangen, dient de houder ouders nadrukkelijk te informeren over de dagen dat kindercentrum-overstijgend opvangen zal plaatsvinden voor het betreffende kind van de ouder en de invulling van deze dagen. Naar verwachting heeft dit geen grote gevolgen voor de regeldruk. Daarbij ontstaat er meer ruimte voor flexibiliteit voor ouders van kindercentra en pedagogische professionals.